

ZÁPIS PRACOVNÍ SKUPINY

MAP III Kosteletcko, Třebechovicko a Černilovsko

6. setkání Pracovní skupiny pro základní školy

13. 4. 2023, Kosteletcké Horky

Přítomni: Zuzana Brzokoupilová Hartmanová, Hana Špatenková, Jitka Kadrmasová, Simona Baláčková, Marian Janko

Za realizační tým: Jan Kučera, Anna Plocková

Pracovní skupina pro základní školy se konala zároveň s Pracovní skupinou pro mateřské školy. Tématem setkání byl přístup k dětem s poruchami chování. Dané téma jako první zaznělo na společném setkání PS pro rovné příležitosti a PS pro vedení škol, kam si pozvali Mgr. Ivanu Novákovou, rodinnou psychoterapeutku a také spoluautorku příručky pro pedagogické pracovníky – Komentář k přístupu k dětem s poruchami chování, která vznikla v předchozím projektu MAP II. Členové zmíněných pracovních skupin vzhledem k aktuální situaci ve školách považují setkání s hostem za velmi přínosné pro jejich současnou pedagogickou praxi, díky čemuž jej pak doporučili i ostatním pracovním skupinám, a to především vzhledem k velkému nárůstu agrese a psychických problémů dětí a žáků. Pedagogičtí pracovníci začali změny pociťovat od návratu žáků do lavic po pandemii covidu-19.

RT přivítal členy PS a představil hosta. V úvodu setkání proběhla administrativa – podpis prezenční listiny. Následovala diskuze s hostem na témata zaměřená na konkrétní příklady ze škol. Host danou problematiku demonstroval na příkladech ze své praxe. Považuje za důležité apelovat na pedagogy, aby se v daných situacích dokázali správně zachovat, aby správně vyhodnotili, co je v jejich silách, a kdy se obrátit na odborníky. V diskusi byly zmíněny například:

Čím dál tím častější jsou **logopedické problémy a vady řeči**. Děti se řeč učí prostřednictvím vjemů ze svého okolí, je důležité je motivovat a mluvit s nimi. Nedostatek vjemů a podnětů může vyústit ve vážnější psychické problémy, vady komunikačního procesu.

Objevuje se také **manipulativní chování dětí**. Postupem času si děti vytvoří strategie, jak jednat s rodičem (ale i s jinými dospělými a s vrstevníky), aby dosáhly věcí, které chtějí. Učitelé se také ve své pedagogické praxi setkávají s **nerespektováním autorit**, někdy pouze ženských, někdy všech.

Členové se shodli, že ve školách přibývá **agrese**. Hovořilo se o důležitosti preventivních programů – zásadní je začít již od nízkého věku. Vzhledem k jejich důležitosti a také vzhledem k finanční náročnosti by uvítali podporu preventivních programů i v novém MAP IV.

V nepříjemných situacích obvykle cítíme napětí, které značí, že nám v těle gradují emoce. Pokud s nimi neumíme pracovat, emoce nám v těle zůstávají, naplňují ho. Jejich vygradování

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

má obvykle 3 vyústění – agresi, útěk či traumatické zamrznutí. Důležité je si uvědomit, že se jedná o přirozené reakce.

Na závěr byl členům doporučen postup, jak vyhodnotit, jestli na danou situaci stačí sami, nebo si mají říci o pomoc odborníkům:

- 1) **Diagnostika** – rychlá, subjektivní i týmová. Projít si všechny věci, které o případu víme.
- 2) **Plán pomoci** – zjistit, jaké máme možnosti.
- 3) **Zvážení vlastních možností** – vyhodnocení situace – jsme schopni plán naplnit?
- 4) **Říci si o pomoc** – v momentě, kdy vyhodnotíme, že si s daným případem sami neporadíme, poženu to výš na lidi, kteří na řešení daného problému mají kompetence (ředitel, školní psycholog apod.). Důležité je, nenechat se odbýt.
- 5) Pokud problém již nejde řešit na půdě školy, obrátíme se na **SVP, OSPOD, neziskovky**. Důležité je, nenechat se odbýt.

Výstupy: Na základě výše uvedené diskuze členové pracovní skupiny navrhuji využití níže uvedených opatření v navazujícím projektu MAP:

- Na základě opatření 2.2.1. Zajišťování podmínek pro úspěšný rozvoj každého žáka; 2.3.1. Posílení kompetence pedagogů i nepedagogů pro úspěšnou individualizaci zajistit kurzy, školení a semináře pro pedagogy a asistenty s psychoterapeuty, speciálními pedagogy a dalšími odborníky z oboru, aby zvýšili povědomí možných řešení problémových situací a také vyjasnění jejich kompetencí v daných situacích.
- Na základě opatření 4.3.2. Odborný rozvoj pedagogů a zlepšování jeho aktuálnosti a kvality zajistit další vzdělávání pedagogům, kteří by tak zvyšovali své kompetence v dané problematice.
- Na základě opatření 2.3.2. Zvyšování kapacit a zajištění včasné a systémové diagnostiky zajistit požadované odborníky do škol – speciální pedagogy, školní psychology apod., kteří mají kompetence k řešení daných problémů.
- Na základě opatření 3.2.2. Zlepšování podmínek pro rozvoj osobnosti a sebehodnoty žáků zajistit výchovně vzdělávací aktivity a metody pro rozvoj osobnosti žáků, zajistit osvětu a nabídnout spolupráci rodičům, aby se podobným problémům předcházelo.

Na závěr setkání proběhla volná diskuze, která vyústila v debatu o různých přístupech k učení. Zmíněn byl i kognitivní přístup a především Feuersteinova metoda instrumentálního obohacování. Členové pracovní skupiny by rádi dané téma rozpracovali na samostatném setkání s přizváním odborníka na dané téma.

Úkoly pro RT: Zpracovat zápis z jednání, zaslat jej účastníkům a dát jej na web projektu. Poptat odborníka na kognitivní přístup k učení či FIE metodu a přizvat jej do pracovní skupiny.

Kontakty účastníků: Hana Špatenková – zs@bolehost.cz

Zuzana Brzokoupilová Hartmanová – reditelka@zsmslipa.cz

Jitka Kadrmasová – jitulinka@email.cz

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Simona Baláčková – reditelka@zsmsalbrechtice.cz

Marian Janko – marian.janko@zstyniste.cz

Příští setkání:

Kde: ZŠ Lípa nad Orlicí

Kdy: 2. 5. 2023

Vyhotovila: Anna Plocková

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY